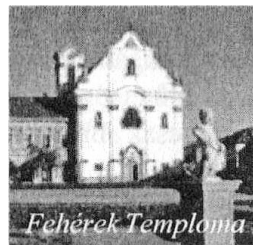

Jubileumi rendezvények a váci alma materben 1802 – 2002

Emlékmise – a Fehérek Templomában
(Vác, Március 15 tér)

2002. augusztus 15-én Magyarország első gyógypedagógiai intézményének megnyitására emlékeztek az alma mater dolgozói, az összesereglett hallássérültek, Vác város lakói és számos más városból érkezett vendég.

Az alma mater képviselőjében *Mikesy György* igazgató szolt a jelenlevőkhöz, a misét *Keszthelyi Ferenc* váci püspök celebrálta.

Jubileumi ünnepség – A Cházár András Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, mint az alma mater, a Siketnémák Váczi Országos Királyi Intézetének közvetlen jogutódja, Vác Március 15 téri ősi épületében gazdag program keretében, az ország minden tájáról és külföldről érkezett vendégek részvételével ünnepelte 2002. szeptember 27-én 200 éves évfordulóját.

A rendezvény fővédnökei: *Mádl Ferenc* köztársasági elnök, *P. Mészáros András*, Pest megye Közgyűlésének elnöke, védnökei: *Csereklye Károly*, Vác város polgármestere és *Keszthelyi Ferenc* váci megyéspüspök voltak.

A délelőtti programban emléktábla-leleplezés, a Cházár-szobor koszorúzása, zászlóátadás-, avatás, kopjafa-szentelés, iskolatörténeti kiállítás megnyitása és a bicentenárium tiszteletére megjelent kiadványok bemutatása szerepeltek.

*Kopjafa (az avatáskor)
Vác, 2002. szeptember 27.*

Valamennyi eseményt igen nagy érdeklődés kísért. Az egyszerre esős és napsütéses koraőszi időben mindvégig kitartóan részt vettek a jelenlevők. A helyszínt, az épület belső kertjében álló Cházár András szobor környékét és a bejáratú folyosót egyaránt színes virágözön borította el.

Különleges élményt nyújtott a kopjafa-szentelés. A kopjafa készítője, *Juhász András* váci gyógypedagógus szavai szerint ez az *emlékoszlop* az alma materről és annak szóló jelképrendszerről építkezik. Fej, törzs és láb fő részekre és az azokat elválasztó köztes részekre tagozódik.

A *fej* egy lámpás, amely az elődöket jelképezi, akik mindig fényt árasztottak. A *törzsön* a gazdagon faragott *csillag* minden érintett gazdag lelkű, jólelkű embert szimbolizál, a *kereszt* a krisztuskövető, másokért, az elesettekért élő embert jelent. A *láb* az intézmény tanárait és tanulóit és az értük fáradozókat szimbolizálja. Az emlékoszlop két oldalán húzódó virágornamentika a mindig megújulást, alján a felkelő Nap a feltámadás reményét fejezi ki.

Szívből gratulálunk az emlékoszlop készítőjének!

*Kultúrműsor a jubileumi rendezvényen
(Vác, 2002. szeptember 27.)*

Kiemelt említést érdemelnek a bicentenáriumra megjelent kiadványok is.

A 364 oldalas, igen szépen kivitelezett „Emlékkönyv 1802-2002 – A váci intézet története” c. mű méltó folytatása az 1902-ben, az intézet centenáriumán kiadott, *Borbély Sándor* szerkesztette emlékkönyvnek. A kötetet *Kvojka Ferencné* gyógypedagógus, az intézet tanára szerkesztette, megjelenését számosan támogatták és az intézet igazgatója, tanárai, valamint több külső szakember töltötte meg tartalommal. Ismertetése ezúttal nem lehetséges. Minden érdeklődő szakembernek és „kívülállónak” figyelmébe ajánljuk abban a meggyőződésben, hogy ez a könyv is maradandó forrásmunka lesz a jövőben.

Felbecsülhetetlen értékű a „Serlegbeszédék Cházár András emlékére” c. másik kiadvány is. A 183 oldal terjedelmű, szintén szépen kivitelezett könyvet is *Kvojka Ferencné* szerkesztette a felkutatott régi kéziratokból. A Serlegbeszédék keletkezésének története a könyv „Bevezetés”-ében olvasható. A 20. század viharai nem engedték, hogy minden évben Cházár-esten találkozzanak az emlékezni vágyók és az is megesezt, hogy az elhangzott Serlegbeszéd nem érkezett be a gyűjteménybe. A megjelent 38 Serlegbeszéd így is az elmúlt század egészét reprezentálja és hasonlóan forrásul szolgál majd a történészeknek.

A jubileumi ünnepség az intézet ebédlőjében feltálatl közös ebéd után a Március 15 téren mazsorett (Árpád Fejedelem Általános Iskola) valamint lovas bandérium felvonulással és térzenével (Váci Fúvószenekar) folytatódott.

Ezután a Konstantin téri zenei szakiskola dísztermében szakmai program következett hazai és külföldi előadókkal. Az előadások előtt számosan köszöntötték a jubiláló intézményt, ajándékokat adtak át *Mikesy György* igazgatónak, aki mint házigazda kitűnően vezette és kommentálta egész délután a történeteket.

Az előadások után *Angyal Józsefné* mondott beszédet, majd az „Angyal-díj”-ak átadására került sor és a vendéglátó jubiláló intézmény tanulóinak kulturális bemutatója következett a vendégek tiszteletére.

Alább *dr. Farkas Miklós* délután elhangzott előadását közöljük.

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar (Budapest)

A 200 éves „Váczi Királyi Magyar Siketnéma Intézet” hatása a magyar siketnéma-oktatásra és a gyógypedagógiai tanárképzés megindítására *

FARKAS MIKLÓS

200 év egy iskola életében önmagában is jelentős időszak. Különösen az, ha Európában az elsők között vállalta fel az addig a népoktatásból kimaradt, kirekesztett „siketnéma gyermekek” oktatásának ügyét.

A Váczi Királyi Magyar Siketnéma Intézet megalakulása utáni első 100 évében a siketoktatás egyetlen intézményeként alakította ki saját szervezeti működését, tanárainak képzését, a siketek oktatásában alkalmazott módszereket.

A Váczi Királyi Magyar Siketnéma Intézet második 100 évében a két világháború eseményei megtörték a folyamatos szakmai munkát, szakadékot gerjesztettek nemzedékek és politikai világnézetek között, hosszabb-rövidebb ideig szünetelt a siketek oktatása, épületek, könyvtárak, tantestületek, hagyományok és évtizedes együttműködések váltak semmivé.

Fennállásának második 100 évében a váci intézet két időszakban tudott a hazai siketoktatás szakmai központjává lenni:

– Az *első időszak* főleg *Borbély Sándor* nevéhez és szakmai tekintélyéhez kötődik. Ebben az időszakban alakul ki a váci intézet meghatározó szakmai hatása és tekintélye. Ebben az időben Vác különleges vezető szerepét elsősorban az egész országban hivatalosan kiadott és kötelező (Borbély-féle) tanterv hatása,

* A MAGYE XXX. Országos szakmai konferenciáján (Vácott) a Hallásfogyatékosági ügyi szakosztály ünnepi ülésén elhangzott előadás bővített változata